

("Службени гласник Републике Србије", број 75/05)

На основу члана 43. став 4. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95 и 135/04),

Влада доноси

**УРЕДБУ
О ЗАШТИТИ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
"СТОПИЋА ПЕЋИНА"**

Члан 1.

Стопића пећина, понор Трнавског потока и пећина Пећиница, заједно са околним простором, стављају се под заштиту као споменик природе под именом "Стопића пећина" и утврђују за заштићено природно добро од изузетног значаја, односно I категорије (у даљем тексту: Споменик природе "Стопића пећина").

Члан 2.

Споменик природе "Стопића пећина" ставља се под заштиту ради очувања морфо-хидролошких обележја спелеолошких објеката, а првенствено бигрених када јединствених по величини и изгледу, очувања ретке и ендемичне фауне пећинских инсеката, очувања и унапређења чинилаца природног комплекса, животне средине и лепоте предела и уређења заштићеног подручја, а у интересу науке, образовања, културе, рекреације и туризма.

Члан 3.

Споменик природе "Стопића пећина" налази се на територији општине Чајетина и обухвата део катастарске општине Трнава на катастарским парцелама бр. 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 188, 189, 190, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210/1, 210/2, 210/3, 211, 212, 213, 214, 215, 224, 651, 654, 655, 656, 657/1, 657/2, 658, 659, 660, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942/1, 942/2, 943, 944, 945, 946, 947, 949, 2240/део, 2242, 2242/1/део, 2242/2, 2242/3, 2242/4, 2248/део и 2251, површине 47,32,07 хектара и део катастарске општине Рожанство, катастарске парцеле бр. 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2859, 2860, 2861, 2954/1, 2954/2, 2954/3, 2954/4, 2954/5, 2954/6, 2962, 2963, 2964/1, 2964/2, 2964/3, 2964/4, 2880/део, 2996, 2997, 3064/део и 3065, површине 18,50,45 хектара.

Укупна површина заштићеног подручја Споменика природе "Стопића пећина" је 65,82,52 хектара, од чега је 60,95,96 у приватној својини, а 4,86,56 хектара у државној и друштвеној својини.

Графички приказ заштићеног подручја Споменика природе "Стопића пећина" на копији катастарског плана одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе "Стопића пећина" утврђује се режим заштите II степена којим се:

1. Забрањују:
 - 1) улазак у спелеолошке објекте без пратње или најаве овлашћеном лицу и радови у тим објектима без потребних одобрења;
 - 2) оштећивање бигрених када, кристалних украса и других елемената пећинске морфологије и хидрографије;

3) изградња стамбених, економских, помоћних и других објеката намењених пољопривредној производњи, осим у оквиру грађевинских парцела постојећих домаћинстава, као и изградња викенд, индустријских и рударских објеката;

4) отварање нових мајдана камена и експлоатација других минералних сировина на подручју изван постојећих експлоатационих поља;

5) одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, осим комуналних и пољопривредних отпадака пореклом са заштићеног подручја, који могу да се одлажу на местима која су за то одређена и на прописани начин;

6) радње које могу изазвати загађење вода, ваздуха, земљишта, стварати прекомерну буку и неповољно утицати на естетска обележја заштићеног подручја и спелеолошких објеката;

7) преоравање пашњака и природних ливада;

8) чиста и прекомерна сеча и крчење шуме, осим ограниченог и контролисаног уклањања шумске и жбунасте вегетације за потребе презентације спелеолошких објеката и уређења простора за рекреативне намене;

9) лов и риболов.

2. Обезбеђују:

1) истраживања морфо-хидролошких, климатских, биолошких, палеонтолошких, археолошких и других обележја спелеолошких објеката и заштићеног подручја;

2) радови и активности на техничкој заштити и приказивању вредности спелеолошких објеката у научне, образовне, рекреативне, туристичке и општекултурне сврхе;

3) изградња објеката и радови на уређењу простора у циљу прихвата и услуживања посетилаца и унапређења естетике амбијента;

4) радови на унапређењу стања шумског покривача и заштити земљишта од водне ерозије;

5) радови на очувању и обнављању објеката народног градитељства, традиционалних занимања, обичаја и фолклора локалног становништва и предмета, алата и других рукотворина народне радиности;

6) радови на прикладном уређењу простора сеоских домаћинстава, односно објеката, дворишта и окућница;

7) развој земљорадње, сточарства, воћарства и пчеларства уз контролисану и што мању употребу хемијских средстава, очување и обнављање старих сорти и раса биљних култура и домаћих животиња;

8) гајење и контролисано сакупљање лековитог биља, гљива и других шумских плодова.

Члан 5.

Старање о Споменику природе "Стопића пећина" поверава се Туристичкој организацији "Златибор" са седиштем на Златибору (у даљем тексту: старалац).

У обављању послова старања, старалац:

1) чува заштићено природно добро и спроводи утврђене заштитне режиме, односно прописане забране и правила унутрашњег реда;

2) управља спелеолошким објектима као јавним добром;

3) обележава заштићено природно добро;

4) доноси програм управљања, акт о унутрашњем реду и чуварској служби, годишњи програм управљања и извештај о његовом извршавању;

5) иницира доношење одговарајућих урбанистичких планова и других докумената којима се уређује изградња објеката и организација простора;

б) организује спровођење програма управљања, а посебно подстиче и прати израду и примену програма и пројеката развоја туризма, пољопривреде и уређења предела, научних истраживања и образовања, праћења стања и приказивања геоморфолошких, хидрографских, биолошких и културних вредности заштићеног природног добра.

Старалац је дужан да успостави сарадњу са власницима и корисницима непокретности на заштићеном природном добру, а пре свега са месним становништвом у погледу чувања, одржавања, уређења и коришћења спелеолошких објеката и заштићеног подручја.

Члан 6.

Заштита и развој Споменика природе "Стопића пећина" спроводи се према програму управљања који се доноси као средњорочни документ за период од пет година.

Програм управљања из става 1. овог члана нарочито садржи:

1) циљеве заштите и развоја, услове, мере, погодности и ограничења за њихово остваривање;

2) приоритетне задатке на чувању и одржавању заштићеног природног добра, приказивању и коришћењу спелеолошких објеката у научне, образовне и рекреативне сврхе, развоју туризма, одрживом коришћењу природних богатства и развоју на њима засновних делатности пољопривреде, шумарства и водопривреде, решавању имовинско-правних односа и утврђивању обавеза према власницима и корисницима непокретности, изградњи објеката и уређењу предела;

3) врсту урбанистичке и друге документације потребне за спровођење уређивачких и развојних циљева и задатака;

4) врсту и садржај документације за спровођење циљева и задатака у вези заштите, истраживања и образовања, праћења стања природних и других вредности;

5) динамику и субјекте реализације програмских задатака, а посебно улогу месног становништва као партнера на чувању, одржавању, уређењу и одрживом развоју заштићеног природног добра;

6) средства потребна за реализацију програма управљања, као и начин њиховог обезбеђења.

На програм управљања из става 1. овог члана, на који су претходно прибављена мишљења министарстава надлежних за послове туризма, науке, просвете, просторног планирања, урбанизма и изградње објеката, пољопривреде, шумарства, водопривреде и финансија, сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство),

Програм управљања из става 1. овог члана остварује се годишњим програмом управљања. Годишњи програм управљања за наредну годину, заједно са извештајем о остваривању програма у текућој години старалац доставља Министарству до 15. децембра.

Члан 7.

Старалац је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чување заштићеног природног добра у складу са актом који доноси уз сагласност Министарства.

Актом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаног режима заштите, а нарочито: начин и услови понашања посетилаца, власника и корисника непокретности при кретању, боравку и обављању делатности на заштићеном природном добру, услови и поступак планирања радова на изградњи објеката и уређењу простора, услови заштите приликом обављања научних истраживања, као и начин чувања и одржавања заштићеног природног добра.

Правила одређена актом из става 1. овог члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите, старалац је дужан да јавно огласи и на погодан начин учини доступним посетиоцима и корисницима.

Члан 8.

Средства за заштиту и развој Споменика природе "Стопића пећина" обезбеђују се из прихода остварених обављањем делатности стараоца, од накнаде за коришћење заштићеног природног добра, из буџета Републике и из других извора у складу са законом.

Члан 9.

Програм управљања и годишњи програм управљања Споменика природе "Стопића пећина" старалац ће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

До доношења докумената из става 1. овог члана старалац ће послове заштите и развоја обављати према привременом програму управљања који ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе, уз сагласност Министарства.

Старалац ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе извршити идентификацију граница заштићеног природног добра на терену и њихово обележавање на прописан начин.

Члан 10.

Планови уређења простора, шумске, ловне, водопривредне, пољопривредне и друге основе и програми који обухватају заштићено природно добро усагласиће се са Просторним планом Републике Србије и програмом управљања из члана 6. ове уредбе.

Члан 11.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику Републике Србије».

05 број 353-4829/2005
У Београду, 18. августа 2005. године

Влада

Председник,
Војислав Коштуница, с.р.